

REFERAT |KRS| Formannskapet (2015-2019) d. 08-05-2019

Møtedato Onsdag d. 08. maj 2019 kl. 09:00

Møtested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av protokoller fra formannskapetets møte 27.03.19 og 03.04.19.....	3
Høring: NOU- nye sjanser- bedre læring.....	5
Høringsuttalelse - Ung kultur møtes (UKM), strategiplan 2020-2024.....	14
Svar på oversendelsesforslag om å utarbeide en strategi for en boligpolitikk for sentrum med sikte på Revemyrveien 30 mfl. - utbyggingsavtale.....	18 23
Momskompensasjon - behandlingsplan for evaluering av ordningen.....	27
Svar på verbalforslag - Bystyrevedtak 19.12.2019 - Oppnevning av et Oppgaveutvalg.....	29
Henvendelse om prøveprosjekt for utvidet skjenketid i Kristiansand kommune.....	38
Klage på avslag etter søknad om utvidet skjenkebevilling - Aquarama Badedrift AS, org.nr. 996 281 000	41

Sak 40/19: Godkjenning av protokoller fra formannskapets møte 27.03.19 og 03.04.19

Vedlegg

Protokoll Formannskapet 03.04.2019

Protokoll Formannskapet 27.03.2019

Dato 29. april 2019
Saksnr.: 201900202-40
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
08.05.2019

Godkjenning av protokoller fra formannskapets møte 27.03.19 og 03.04.19

Forslag til vedtak

1. Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 27.03.19.
2. Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 03.04.19.

Ragnar Evensen
Rådmann

Anne Lise Holand Aabø
Formannskapssekretær

Vedlegg:
Protokoll fra formannskapets møte 27.03.19
Protokoll fra formannskapets møte 03.04.19

Sak 41/19: Høring: NOU- nye sjanser- bedre læring

Vedlegg

Vedtak OPPVEK, 02042019, Sak 21_19, Høring_ NOU- nye sjanser- bedre læring

Digitalt skjema vedr. høringsuttalelse NOU 2019 (3)

Høringsbrev Stoltenbergutvalgets NOU 2019 (3)

Dato 26. mars 2019
Saksnr.: 201901988-2
Saksbehandler Kristin Slaaen Svendsen

Saksgang
Oppvekststyret
Formannskapet

Møtedato
02.04.2019
08.05.2019

Høring: NOU- nye sjanser- bedre læring

Sammendrag

Ekspertutvalget om kjønnsforskjeller i skoleprestasjoner (Stoltenbergutvalget) ble oppnevnt ved kongelig resolusjon 25. august 2017. Utredningen ble avgitt til Kunnskapsdepartementet 4. februar 2019.

NOU 2019:3 har fire deler; (1) Innledning, perspektiver og sammendrag, (2) Situasjonsbeskrivelser av kjønnsforskjeller, (3) Årsaker til kjønnsforskjeller i utdanning og (4) Forslag til tiltak.

Kunnskapsdepartementet har rapporten på høring med frist 3. mai og ønsker innspill på om ekspertutvalgets kunnskapsgrunnlag og analyser om kjønnsforskjeller i skoleprestasjon og utdanningsløp oppleves dekkende. Videre ønskes det en tilbakemelding og vurdering på om utvalgets forslag til løsninger og tiltak kan bidra til å redusere kjønnsforskjeller. Det er også mulig å foreslå alternative forslag til tiltak, som kan bidra til en bedre skole for alle.

Innspill fylles inn i en digital høring under de respektive delene etter vedtak.

Rapporten: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2019-3/id2627718/>
Digitale høringen: <https://hoering.udir.no/Hoering/v2/325>

Forslag til vedtak

1. Formannskapet slutter seg til høringsuttalelsen til NOU 2019:3 Nye sjanser – bedre læring.

Ragnar Evensen
Konst. Rådmann

Svein Ove Ueland
Konst. oppvekstdirektør

Vedlegg

1. Digitalt skjema vedr. høringsuttalelse
2. Høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet og Udir

Bakgrunn for saken

Det beskrives forskjeller mellom gutter og jenter gjennom utdanningsløpet. På flere områder gjør jentene det bedre enn guttene (målt i skoleprestasjoner). Forskjellene varierer med fag og alder, og med ulike målinger. En av hovedutfordringene beskrives som at guttene er overrepresentert på flere negative statistikker, for eksempel frafall, enkeltvedtak om spesialundervisning og prestasjoner på de laveste ferdighetsnivåene. Utredningen legges frem som et kunnskapsgrunnlag for kjønnsforskjeller i skoleprestasjoner, der også forslag til mulige tiltak beskrives.

Mandat

Utvalget ble gitt følgende mandat:

Alle elever har rett til like muligheter for god læring i skolen. Det overordnede formålet med utvalgets arbeid skal være å bygge et nyansert og balansert kunnskapsgrunnlag om hvorfor kjønnsforskjeller i skoleprestasjoner oppstår. Utvalgets arbeid skal gi lokale og nasjonale myndigheter et bedre grunnlag for å velge de mest effektive virkemidler og tiltak for å motvirke uheldige kjønnsforskjeller i skoleprestasjoner. (NOU 2019:3, s.27)

Utvalgets forståelse av mandatet

Utvalget har valgt å fokusere på et historisk perspektiv i arbeidet med kunnskapsgrunnlaget og situasjonsbeskrivelsene. I sitt arbeid om kjønnsforskjeller i elevenes prestasjoner har utvalget også ønsket å se det i sammenheng med familiebakgrunn, innvandringsstatus, familiestruktur og individuelle forutsetninger. I valget av empiriske studier har utvalget prioritert enkelte typer av studier fremfor andre. De prioriterte studiene er eksperimenter som kan identifisere årsaker eller effekter. Slike empiriske studier har sine begrensninger, noe som utvalget selv vektlegger. Utvalget har midlertidig tolket det de betegner som utfallsmålet, altså skoleprestasjoner, vidt. Med det mener utvalget skolens brede samfunnsmandat. Av tiltak uttrykker utvalget at de har tyngdepunkt på det forebyggende.

Prosessen i lokal høringsuttalelse

I praksis har det blitt for korte tidsfrister i arbeidet på grunn av kombinasjoner mellom formelle retningslinjer gitt av Kunnskapsdepartementet og allerede fastsatte datoer for lokalpolitisk behandling (oppvekststyret og formannskapet).

Lokalt har oppvekstdirektøren nedsatt en mindre flerfaglig arbeidsgruppe. Stab er informert på avdelingsmøte med innspillmuligheter. Det har dessverre ikke vært anledning til en høringsrunde på enhetene eller å gjøre høringsnotatet tilgjengelig for innspill før politisk behandling.

Kort om status i Kristiansand og generell betenkning

I Kristiansand kommunes FLiK satsing, har det vært et særlig fokus på det som kan kalles ressurspråk med fokus på muligheter, ressurser, kompetanser og det som lar seg gjøre. En slik grunnholdning og verdsettelse har kommunen begrunnet vil ha størst potensiale til å skape situasjoner der mennesker samles, er en del av fellesskap, deltar, føler seg kompetent og forstått. Et motsatt perspektiv anvender mangelspråk i

form av fokus på problemer, feil, mangler og det som ikke virker eller lar seg gjøre. Dette adskiller, isolerer, gjør at mennesker føler seg utilstrekkelig og misforstått.

Det utvalget kunne ha gjort ifølge Kristiansand kommune, er å ta på alvor guttenes sterke signaler/initiativ, og dermed arbeide for at guttene finner seg til rette, blir respektert, satt pris på og gis anledning til å vokse i opplæringssystemet. Om det er kursen, så er det vanskelig å se at tiltak som endring av karakter-beregningene, test- og karakterbaserte prøver og opptaksprøver, samling av nye store datamengder, mer overvåking, mer skoleforberedende barnehage, mer kontroll og disiplinering støtter opp om dette.

Helsen vår er nært knyttet til opplevelsen av sammenheng i livet. Det vil si i hvilken grad hverdagen er begripelig, håndterlig og meningsfull. De verdiene som uttrykkes i FLiK utfordrer oss alle på hvilket perspektiv vi gir forrang, tar beslutninger utfra og velger å la handlingene våre ledes av.

Høringsuttalelse

Høringsuttalelsen vil i det videre følge strukturen for den digitale høringen. De høringsspørsmålene som kommunen ikke har noe å anføre på er tatt ut. Alle spørsmålene i høringen er gitt i vedlegg 1.

2. Utvalgets Kunnskapsgrunnlag (Del III)

1. Om Forskjeller og årsaker på individnivå (Jfr. kapittel 7 i del III)

Når det gjelder forskjeller og årsaker til skoleprestasjoner på individnivå, trekker utvalget frem at jenter skårer høyere på personlighetsfaktoren planmessighet, som sammen med selvdisiplin, synes å kunne forklare størst andel av kjønnsforskjeller i skoleprestasjoner på individnivå. Jentene utvikler også tidligere selvreguleringsferdigheter enn guttene. Når det gjelder psykiske vansker, synes dette å komme forskjellig til uttrykk hos gutter og jenter, i den forstand at gutter uttrykker mer eksternaliserte vansker, mens jentene i større grad har internaliserte vansker (i form av angst og depresjon etc.). Samlet sett, synes de individfaktorene som trekkes frem hos jentene, være ulike former for tilpasningsferdigheter som kan utslag i gode karakterer, men kanskje også gi mer sykdom og symptomer i det lange løp? Kristiansand kommune har inntrykk av at dette i relativt liten grad problematiseres, selv om utvalget presenterer forskning som viser at skolestress og psykiske vansker blant ungdom i skolealder øker, og da særlig blant jentene. Tall fra NAV viser at kvinner dominerer blant dem som mottar sykepenger og arbeidsavklaringspenger i alle aldersgrupper. I rapporten kan en få inntrykk av at utvalget favoriserer egenskaper og faktorer hos enkeltindividet som stort sett kun omhandler evnen til å tilpasse seg, uten å balansere dette opp mot styrken det kan være i andre egenskaper som motstandsdyktighet og opprørstrang.

3. Om Årsaker i barnehagen (jfr. kapittel 9 i del III av utredningen)

Det er problematisk at utvalget ikke redegjør hva de legger i læringsbegrepet for barn i førskolealder, og ulike arbeidsmåter som kan være hensiktsmessige. Det kan framstå som læringsaktiviteter i dette kapitlet fremstilles som en fast størrelse som er gitt i utgangspunktet. Når det også brukes ord som handler om barns egen medvirkning (frilek, frivillig og valg) på en måte som skulle være negativt for guttene, blir dette problematisk. I denne sammenheng vil vi minne om barns rettigheter og medvirkningsbegrepet. For at guttene skal få tilgang til læringsaktiviteter som fanger interessen, må arbeidsmåter og læringssyn utforskes og utdypes. Læring i barnehagen skal foregå på annen måte enn i skolen, og det bør synliggjøres hvordan det som skjer i barnehagen er relevant for skolen, sier rapporten. Forskning om overgang påpeker at barn må oppleve en reell sammenheng, det barna møter i skolen må også være relevant for barna – altså henge sammen med det de kommer fra. Begynneropplæringen må også tydeliggjøre denne sammenhengen.

Rapportens formulering kan gi inntrykk av at barna bør «gjøres klare for skolen», snarere enn at barna møter en barnemoden skole.

4. Om Årsaker i skolen (Jfr. kapittel 10 i del III)

I de årsakene som utvalget har valgt å presentere fra sin foretrukne forskningslitteratur tilknyttet grunnopplæringen, finner Kristiansand kommune både i

redegjørelsen og i analyser at det ikke ser ut til at utvalget kan identifisere noen åpenbare årsaker til kjønnsforskjeller i skoleprestasjoner. Kommunen legger også merke til at utvalget selv redegjør for at det er begrenset kunnskap om nye vesentlige forhold som kan forklare situasjonsbeskrivelsene. Utvalget går likevel langt i å fremme anbefalinger som de mener kan være med å jevne ut forskjeller.

Flere av forholdene i analysen som antas å kunne bidra positivt er mer eller mindre iverksatt eller under iverksettelse. Eksempler på det første er intensiv opplæring for 1.- 4. I tillegg vil flere forhold som skolens innhold, flerfaglig læring og vurderingsformer være en del av fagfornyelsen som pågår. Fagfornyelsen vil også kunne bidra til en bevegelse fra individuelt betraktet lærerkvalitet til en kollektiv undervisningskvalitet. Her viser Kristiansand kommune blant annet til ny Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen kapittel 3.5 om Profesjonsfelleskap og skoleutvikling.

Når det gjelder utvalget sitt særlige fokus på barns tid utenom skolen gjennom blant annet økt bruk av tid på lekser og tilhørende arbeidsvaner, har Kristiansand kommune foreløpig valgt andre innretninger på SFO. Fokusområder etter en nylig gjennomført lokal evaluering er: lek og vennskap, mat og måltid, helhetlig skole og samarbeid med foresatte.

Kristiansand kommune ser at utvalgets forslag om helhetsskole har potensialer til å bake opp i seg andre presenterte mulige årsaksforklaringene som spredning av skoletimer ut over et større tidsrom, økt timetall, rom for mer lek, gi muligheter for fysisk aktivitet samt leksehjelp, men dette er omfattende endring som kommunen mener bør avventes og utredes videre på grunn av allerede pågående store reformer.

Kristiansand kommune har over tid hatt fokus på flerfaglig kompetanse og samarbeid i skolen (eksempelvis økt tilstedeværelse av skolehelsetjenesten i barneskolen). Helsestasjon og skolehelsetjeneste plikter også å tilby systemrettet samarbeid til barnehager og skoler. Kommunen er enig med utvalget om at en likelydende forpliktelse i lovverk som regulerer barnehager og skoler bør vurderes for bedre å kunne ivareta en bred flerfaglig innsats. Det er positivt at utvalget anbefaler samordning av lovverk.

Når helse møter opplæring, så er kommunen enig med utvalget om å være klar over at det i flerfaglige grupper kan være fare for at skoleutfordringer individualiseres i stedet for å ha fokus på den sammenhengen / konteksten / sosiale system der barnet / eleven / utfordringen viser seg.

3. Om Utvalgets forslag og tiltak (Del IV)

6. Om Kunnskapssystem for barnehager og skoler (Jfr. kapittel 12 i del IV)

Det omfattende felles nasjonale systemet for datainnsamling og databehandling av personetydige forløpsdata som foreslås, krever en egen særbehandling og prosess. Et slikt forslag, mener kommunen, må tydeligere få frem en mer balansert hensyntaken til personvern og samfunnsnytte. Ikke minst en inngående faglig og etisk drøfting om bruken av og konsekvenser med et slikt system. Det kan nevnes at forståelse om utvikling generelt og barnehagens og skolens brede mandat, fort kan innsnevres.

Det kan stilles spørsmål ved utstrakt bruk av kartleggingsverktøy som skal inn i Kommunalt pasient- og brukerregister (KPR). Man kan lett miste systemtenkning og flytte fokus og ansvar, særlig psykiske helseutfordringer, til å handle om barnet. Valg av kartleggingsverktøy og registrering av data bør gjennomgå en grundig faglig vurdering før de anbefales til bruk for alle barn i helsestasjon og skolehelsetjeneste.

Om kartleggingsplikt: Det bør vurderes hvordan man skal kunne gi foreldreveiledning hvis store deler av konsultasjonene i helsestasjon blir bundet opp av en kartleggingsplikt. En kartleggingsplikt kan komme i konflikt med det helsefremmende perspektiv/ mestringsperspektiv som er en faglig basis i tjenesten.

7. Om Tidlig innsats og tilpasset innsats (Jfr. kapittel 13 i del IV)

Tiltak om at barnehagen til vanlig ikke skal organiseres i kjønnssegregerte grupper har sammenheng med forskning som sier at barnehagen arbeider lite systematisk med kjønn og likestilling i barnehagen. Barn blir behandlet ulikt selv når de posisjonerer seg likt. Barnehagegrupper er til vanlig ikke organisert etter kjønn, men tilrettelegging av rom og lekaktiviteter kan reprodusere fastlåste kjønns mønstre. Tiltaket synes fornuftig.

Mål om læringsutbytte om kjønnsforskjeller og kjønnsstereotyper i rammeplan for lærerutdanningene synes fornuftig. Innsikt og kunnskap rundt tematikken vil høyst sannsynlig styrke muligheten for å gjøre bevisste valg i hverdagslivet i institusjoner.

Tiltaket om en integrert lærerutdanning på mastergradsnivå for siste del i barnehagen og begynneropplæringen i skolen synes som et fornuftig tiltak for å bedre helhet og sammenheng, basert på kunnskap om barns behov i denne aldersgruppen.

I tiltaksbeskrivelsen er et av forslagene å tilby minst 5 timer førskoletilbud med lekbasert læring. Playful learning er en amerikansk tilnærming som fokuserer på læring gjennom bruk av både fri og veiledet lek. Hva dette begrepet inneholder og hvordan det eventuelt kan passe inn i den norske barnehagetradisjonen skulle vært bedre belyst. Ulike forståelser av lek i barnehage og i overgangen mellom barnehage og skole burde vært drøftet i rapporten. Dersom de hadde problematisert bredere hvordan lek- og læringsaktiviteter kan legges opp for å fenge også gutter hadde man hatt et bedre utgangspunkt for endring.

Utvalget beskriver at vi har liten kunnskap om effektene av spesialpedagogisk hjelp i barnehagealder. De foreslår at enkeltvedtak om spesialpedagogisk hjelp skal utløse rett til relevant pedagogisk eller spesialpedagogisk kompetanse i 80 % av timene. Dette synes som et fornuftig tiltak.

Kristiansand kommune støtter flertallets forslag om å videreføre dagens ordning for skolestart. Utover det som er begrunnet i rapporten vil vi også påpeke risiko i forhold til sosiale prosesser i jevnaldergrupper. Fellesskap og gruppetilhørighet er viktige faktorer, særlig i en overgangsfase. Dersom barna skal gå inn og ut av en gruppe ved ulike tidspunkt i løpet av en overgangsperiode, mener vi dette kan bli en risikofaktor i seg selv.

Vedrørende rapportens drøfting og tiltak om flerfaglig team, er det mange ulike hensyn å ta. Kristiansand kommune støtter utvalgets forslag om å utrede dette nærmere og dermed bedre kunne se sammenhenger og avveie ulike forhold.

Eksempelvis de ulike særlovgevingene, tilstedeværelse på alle skoler og barnehager, flytting av ledelsesansvar og samarbeid om undervisning, sammensetning av faggrupper m.m.

Kristiansand kommune vil også gjøre oppmerksom på den pågående nasjonale satsingen Bedre tverrfaglig innsats (BTI) og at arbeidet her sees i sammenheng med både flerfaglig samarbeid og systemer med forløpsdata.

8. Om Grunnskolens innhold og organisering (Jfr. kapittel 14 i del IV)

Av alle tiltakene som utvalget presenterer for grunnopplæringen mener Kristiansand kommune at flesteparten av disse bør avvendes i påvente av fagfornyelsen.

Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen som ble fastsatt ved kongelig resolusjon 1. september 2017 må ligge til grunn. I skrivende stund pågår høringer på nye læreplaner i alle fag med frist 18. juni, samt at en ekstern eksamensgruppe, nedsatt av Kunnskapsdepartementet, arbeider med å utrede et helhetlig system for eksamen og andre vurderingsordninger knyttet til fagfornyelsen med frist januar 2020.

Dermed vil de tiltak som både knytter seg til hvordan det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring kan møte elevene i deres opplæring og dannelse, økt tilbud av valgfag og eventuelt økt timetall til valgfag, samt forslagene som retter seg mot underveisvurdering, fastsetting av standpunktkarakterer og modeller for poengberegninger og vekting kunne være en del av dette pågående arbeidet.

Fremtidens læremidler er også del av pågående drøftinger i fagfornyelsen.

I tillegg vil det å vurdere hvordan andre yrkesgrupper utenfor grunnskolen, eksemplifisert gjennom samarbeid med den kommunale helse- og omsorgstjenesten, kan bidra inn i undervisning være tilstøtende. I forhold til dette siste momentet er det allerede påpekt ulike forhold som bør sees på under høringssvar (punkt 4) som de ulike lovverkene og individualisering av skoleutfordringer opp mot det å jobbe systemrettet.

4. Generell vurdering av rapporten

11. I hvilken grad du/dere er enig i at kunnskapsgrunnlaget er dekkende?

Helt enig – Delvis enig – hverken eller – **Delvis uenig** – Helt uenig

12. I hvilken grad er du/dere enig i at forslagene og tiltakene er dekkende?

Helt enig – Delvis enig – hverken eller – **Delvis uenig** – Helt uenig

14. Har du/dere andre kommentarer, kan disse gis her:

Kristiansand kommune synes det er svært beklagelig å lese at utvalget viser spesielt liten tiltro til dagens system, barnehagene, opplæringen og de ansatte. Dette kommer særlig til uttrykk gjennom følgende påstand: *Utvalget mener ... at dagens kunnskapssystem og det faglige og profesjonelle skjønnet til ansatte i barnehagene og grunnopplæringen er utilstrekkelig for å drive, utvikle og styre barnehager, skoler og opplæringsarenaer på en etisk og forsvarlig måte, oppnå høy kvalitet og utnytte ressursene effektivt, og legge til rette for forskning (s.165).*

Kristiansand kommune mener at hoveddelen av forslagene som presenteres bør sees i sammenheng med andre pågående prosesser og initiativ rettet mot opplæring. Innføring av ny rammeplan i barnehage, fagfornyelsen, Liedutvalget, rapporten om inkluderende fellesskap for barn og unge, samt gjennomgang av opplæringsloven og kvalitetsvurderingssystemet i opplæringen.

Utvalget redegjør ikke for sin forståelse av selve læringsbegrepet. Noe Kristiansand kommune stiller seg spørrende til. I den omfattende litteraturen utvalget bygger sitt kunnskapsgrunnlag på, finnes lite som omhandler pedagogikk og læring. Utvalget uttrykker at de ikke har hatt som intensjon å redegjør for alle studier, og spørsmålet som kommunen stiller seg er om grunnlaget rapporten bygger på er balansert.

Det er problematisk at rapporten mangler barns og elevers perspektiver på temaet. Å få barnas egen stemme fram er sentralt, da det er de som er eksperter på sine egne liv.

Sak 42/19: Høringsuttalelse - Ung kultur møtes (UKM), strategiplan 2020-2024

Vedlegg

Vedtak KULTUR, 03042019, Sak 29/19, Høringsuttalelse - Ung kultur møtes (UKM), strategiplan 2020-2024

Følgerev hørings

Strategiplan Ung kultur møtes (UKM) 2020-2024

Dato 25. mars 2019
Saksnr.: 201904741-1
Saksbehandler Nina Malmgren

Saksgang
Kulturstyret
Formannskapet

Møtedato
03.04.2019
08.05.2019

Høringsuttalelse – Ung kultur møtes (UKM), strategiplan 2020-2024

UKM Norge har på vegne av Kulturdepartementet det nasjonale ansvaret for Ung kultur møtes (UKM), og skal sørge for at utviklingen er i tråd med oppdraget. UKM skal stimulere og synliggjøre ungdommens kulturelle aktivitet, lokalt, regionalt og nasjonalt. UKM skal være et landsomfattende arrangement – åpent for alle. Hovedaktiviteten er lokale mønstringer.

UKM Norge sitt forslag til strategiplan for perioden 2020-2024 er sendt på høring til alle landets fylkeskommuner og kommuner, med høringsfrist 15. mai 2019.

Følgende overordnede erkjennelser ligger til grunn for strategiplanens verdiplattform, satsingsområder og forslag til tiltak:

- Målet med UKM er ikke UKM, men et best mulig kultur- og oppvekstmiljø.
- Det er (for) mange organisasjoner som arbeider parallelt i sine siloer på tross av delvis overlappende målsettinger.
- Det er ingen motsetning mellom kunstens egenverdi og instrumentell bruk av kultur, snarere er det gjensidig berikende å ha en fot i begge leirer.
- Det er overveiende sannsynlig at barn og unge vil leve stadig mer digitale liv, få en større internasjonal omgangskrets, og bli stadig mer engasjert i spørsmål relatert til FNs bærekraftsmål.

Strategiplanen er basert på verdiene mangfold, medvirkning, nye uttrykk, bærekraft og kvalitet. Det pekes også på UKM sin rolle som brobygger mellom mennesker, miljøer og kulturuttrykk. UKM skal også bidra til talentutvikling og ha fokus på kvalitet. Alt med basis i trygge rammer.

Strategiplanens satsingsområder for 2020-2024

Samarbeid, helhetstenkning og forankring

På lokalt nivå forslås planmessig fokus på tverrfaglig forankring og trinnvis utvikling av samarbeid med lokale kulturaktører.

Kommentar:

I Kristiansand er ansvar for UKM plassert i Kultursektoren, Samsen kulturhus. Gjennom «UKM storbyprosjektet» som ble avsluttet i 2018, er det inngått samarbeidsavtale med Universitetet i Agder på musikkfeltet. Det er potensial for å inngå samarbeid med andre offentlige aktører og kompetansesentra for å styrke andre kunst- og kulturuttrykk. Dette satsingsområdet har klar adresse til kommune- og regionreformen som iverksettes fra 2020.

Ung styring, unge stemmer unge uttrykk

På lokalt nivå foreslås å etablere en arrangørgruppe bestående av ungdom, fokus på deltakernes involvering, mestring og samskaping, samt publikumsutvikling.

Kommentar:

På dette området jobbes det godt i Kristiansand og helt i tråd med forslagene. Tidligere var UKM i Kristiansand en visningsarena for de unges ulike kulturuttrykk, arrangert av kulturarbeidere. Gjennom arbeidet i Storbyprosjektet har UKM blitt en festival med fokus på kulturell og sosial samskaping i trygge og profesjonelle rammer. 28 unge arrangører deltok i planlegging, gjennomføring og dokumentasjon av årets UKM på Samsen kulturhus.

Digital merverdi og samhandling

Det foreslås å tilrettelegge for deltakelse i digitale kunstformer og samhandling på digitale plattformer.

Kommentar:

Dette vil få økt oppmerksomhet i tråd med samfunnsutviklingen, både teknologisk og kunstnerisk. Utviklingen krever fokus på kompetansebygging og god teknisk infrastruktur. I Kristiansand jobber UKM media på digitale plattformer og publiserer innslag fra festivalen fortløpende. Det er sannsynlig at innslag med digital kunst vil øke i årene framover. På dette feltet vil de unge være innovative bidragsytere. Lokale arrangører bør på dette feltet kunne søke bistand til kompetanseutvikling fra UKM regionalt og nasjonalt.

Internasjonale nettverk

Det foreslås at kommunene skal se på muligheter for å knytte UKM til eksisterende internasjonale nettverk.

Kommentar:

På dette feltet må UKM Norge vise vei, slik de også har forslått i planen.

Oppsummering

Strategiplanen har en god og framtidrettet verdiforankring, og en riktig vektlegging av samfunnsansvar med henvisning til FNs bærekraftsmål. Satsingsområdene er overordnede, men konkrete, og gir tydelig retning for arbeidet lokalt, regionalt og nasjonalt. Visjonen er ambisiøs, og avhengig av at UKM har relevans for dagens og framtidens unge. UKM Norge er derfor avhengig av at kommuner og fylkeskommuner tilrettelegger godt for de unges engasjement og deltakelse i gjennomføringen av lokale mønstringer. Dette er en ressurskrevende, men viktig forutsetning for å lykkes med visjon, satsingsområder og tiltak. Strategiplanen har et godt fundament for utvikling av UKM på lokalt nivå, særlig ved å understreke nødvendigheten av de unges deltakelse og medvirkning, og ved å gi rom for lokale tilpasninger basert på lokale forhold.

Forslag til vedtak

Formannskapet slutter seg til saksframstillingens kommentarer og merknader. Med utgangspunkt i disse bes Kulturdirektøren avgi en høringsuttalelse til Ung kultur møtes (UKM) – strategiplan 2020-2024.

Ragnar Evensen
Rådmann

Stein Tore Sorthe
Kulturdirektør

Vedlegg:

1. Følgerev hørings
2. Strategiplan Ung kultur møtes (UKM) 2020-2024

Sak 43/19: Svar på oversendelsesforslag om å utarbeide en strategi for en boligpolitikk for sentrum med sikte på tilgjengelighet for barnefamilier

Dato 24. april 2019
Saksnr.: 201809932-4
Saksbehandler Christina Rasmussen

Saksgang
Formannskapet

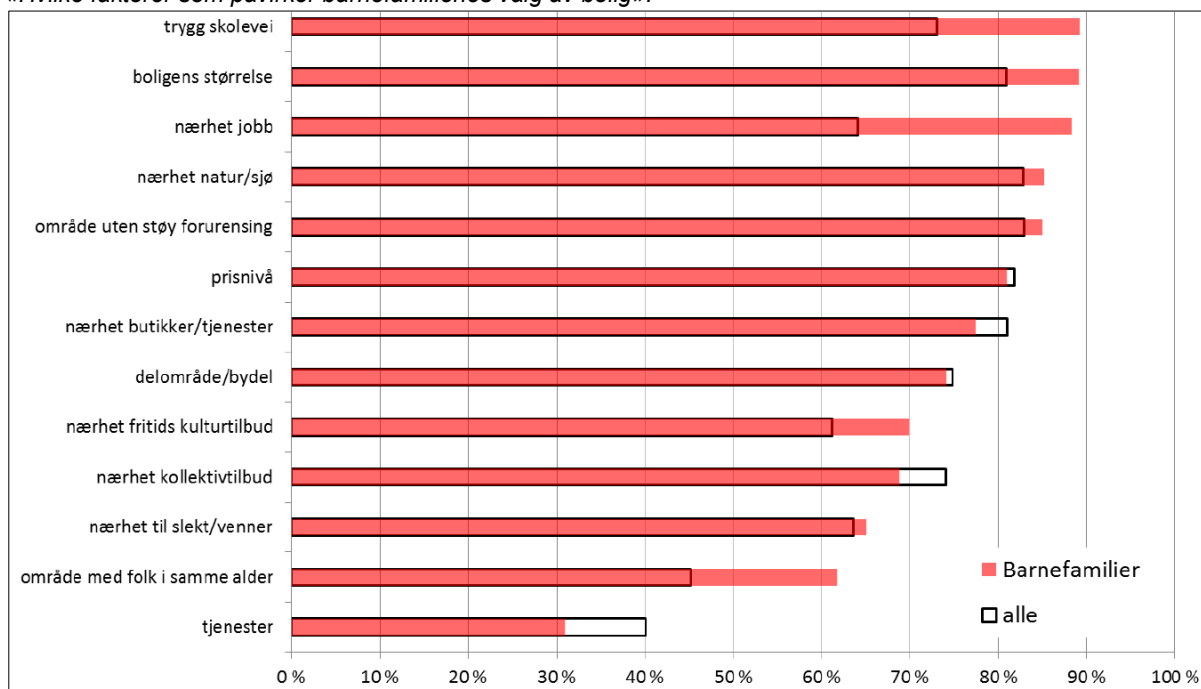
Møtedato
08.05.2019

Svar på oversendelsesforslag om å utarbeide en strategi for en boligpolitikk for sentrum med sikte på tilgjengelighet for barnefamilier

Bystyret vedtok i møtet 23.01.19, sak 9/19, følgende oversendelsesforslag:
Bystyret ber administrasjonen vurdere å utarbeide en strategi for en boligpolitikk for sentrum med ulike eierformer og boligtyper, med vekt på boligtyper som er økonomisk tilgjengelige for barnefamilier. Strategien fremlegges for bystyret i løpet av 2019. (36/16)

En strategi vil peke på satsningsområder der kommunen har mulighet til å bidra, påvirke eller styre elementer som påvirker barnefamilienes valg ved kjøp av bolig. Disse elementer er belyst i svar på verbal forslag om en plan for å gjøre det mer attraktivt for barnefamilier å bosette seg i Kvadraturen, behandlet av formannskapet den 12.12.18 (sak 150/18). Boligundersøkelsen gir noen boligvalg i Kristiansand vil bidra til å definere og prioritere innsatsområder for å oppnå bærekraftige og mangfoldige boligmiljøer i dagens kommunen.

*Fra presentasjon av boligundersøkelsen i formannskapet;
«Hvilke faktorer som påvirker barnefamilienes valg av bolig»:*

Kommunen har en aktiv rolle gjennom sitt arbeid med areal- og transportplanlegging, boligprogram, skolestruktur- og barnehagebehovsutredning, mm. Kommunen kan ikke styre boligmarkedet men har påvirkningsmuligheter på faktorer som utgjør en forskjell i barnefamiliens valg av bolig og bydel.

Kommunens roller og påvirkningsmuligheter

Kommunene har følgende ansvar: gjennomføring av norsk boligpolitikk, sikring av boliger for vanskeligstilte, forvaltning av plan- og bygningsmyndighet, arealdisponering, tomte- og boligforsyning (kilde: Husbanken¹). En strategi må avklare hvilke mål som kommunen skal prioritere innenfor sine ulike roller.

- Kommunen som eiendomsbesitter og eiendomsutvikler kan aktivt bruke sine egne eiendommer og prosjekteringskompetanse for å legge til rette for ulike målgrupper. En strategi vil vurdere om Kristiansand eiendom skal ha en aktiv boligaktørrolle i tilrettelegging for særlige målgrupper på boligmarkedet, og i dette tilfellet særlig barnefamilier. Målutforming bør ta for seg følgende virkemidler:
  - Strategisk oppkjøp og prosjektutvikling med sikte på etablere eller utvikle attraktive boliger for barnefamilier i sentrum
  - Prosjektering med ulike boligtyper og boligstørrelser som kan imøtekomme barnefamiliers behov
  - Ambisjoner ved utlysning i anbud (bl.a. mulighet til krav til lavere kvadratmeterpris, barnevennlig utforming av fellesarealer og møteplasser)
  - Mulighet for vilkår tilknyttet boenheten som tilgodeser barnefamilier som kjøper
  - Mulighet for ulike og alternative eierform i egne prosjektutvikling, som er attraktiv for barnefamilier
- Kommunen som planmyndighet og forvalter setter krav til boligutbygging gjennom planbestemmelser og vilkår i utbyggingsavtaler. Det er lite tradisjon i Kristiansand for å angi størrelse på boenheter i planbestemmelser. Derimot angis boligtyper og kvaliteter (f.eks. uterom og volumer). En strategi bør vurdere hvordan planer i Kristiansand kan tydeliggjøre noen krav til boligdifferensiering og kvaliteter for å imøtekomme barnefamilier behov i sentrale områder, med hjemmel i pbl §12-7 nr. 4 og 5. Dette bør vurderes for overordnede planer, herunder kommuneplanens arealdel og kommunedelplan, og detaljplaner. Når det gjelder utbyggingsavtalen, kan den regulere antall boliger i et område, boligstørrelse, bygningens utforming, fortrinnsrett til kjøp av bolig til markedspris til prioriterte grupper. Målutforming bør ta for seg følgende virkemidler:
  - Mulighet for tydeligere boligdifferensiering og sikring av viktige bokvaliteter for barnefamilier (bl.a. boligtyper, størrelser, tilgjengelighet, utforming) i reguleringsbestemmelser for sentrale områder og på ulike plannivåer (kommuneplan, kommunedelplan, detaljplan).
  - Føring for vilkår i utbyggingsavtale og nødvendige boligpolitiske vedtak.
- Kommunen som samfunnsaktør kan aktivt bidra til formidling og inspirasjon blant boligaktørene. Det finnes eksempler på nye eller alternative løsninger i utbyggingsprosjekter, flere kommuner jobber med lignende utfordringer og konklusjoner fra forskning kan bidra til sammen til økt kunnskap og kreativitet. Det spørres også om kommunen kan bidra mer aktivt til å belyse aktuelle kjøpergrupper i boligmarkedet. En strategi kan spesifisere hvordan kommunen formidler til og samarbeider med private for å lette til rette for barnefamiliers etablering og bruk av sentrum. Målutforming bør ta for seg følgende virkemidler:
  - Ambisjon om formidling gjennom f.eks. konferanse eller seminar om boligløsninger for barnefamilier, eller på annet vis
  - Formidling i egne kanaler og sosiale medier, og samarbeid med medier og andre informasjonskanaler i byen

---

¹ <https://www.husbanken.no/boligpolitikk/hvem-gjor-hva-i-boligpolitikken/>

Prosess, arbeidsomfang og mulig fremdrift:

Selv om strategien kan være et enkelt dokument med få tydelige mål, må arbeidet utføres slik at relevante avdelinger og aktører involveres for at strategien sikres en relevans og effektivitet. Det krever samordning og samarbeid mellom ulike avdelinger som vil bidra til en samlet boligpolitikk. Det forventes at arbeidet vil medføre

- gjennomgang av rutiner, praksis og lovverket for å kartlegge muligheter for påvirkning som kommunen har innenfor sine ulike roller
- innhenting av kunnskap fra andre kommuner og forskning
- kartlegging av hva andre kommuner gjør eller planlegger å gjøre
- dialog med lokale private aktører rundt eventuelle behov for økt kunnskap, inspirasjon eller insitamenter – hva skal til?
- utfordringsbeskrivelse for Kristiansand, i Kvadraturen og andre sentrale områder. Her bør sentrale områder i ny kommune også vurderes.
- beskrivelse og utforming av mål og satsningsområder

Proessen må inneholde følgende faser

- kunnskapsinnhenting, kartlegging og forarbeid (allerede påbegynt gjennom boligundersøkelsen)
- dialog med eksterne aktører
- utforming av mål og satsningsområder - strategien
- politisk behandling
- høringsperiode
- revisjon etter høring og andregangsbehandling

En slik prosess kan ikke foretas innen slutten av 2019. I tillegg til sine vanlige oppgaver er kommunens ressurser er rettet mot de oppgaver som kreves av sammenslåingsprosessen. Det betyr at det er ingen kapasitet i organisasjonen nå for å gjennomføre en slik strategi innenfor 2019. Anbefalingen er fremdeles at boligpolitiske føringer må sees i sin helhet for ny kommune, der alle sentrale områder er med i vurderingen. I planstrategien for nye Kristiansand (vedtatt i bystyret 20.03.19, sak 33/19) er det lagt opp til at en felles boligpolitikk skal utarbeides i 2020. En strategi for boligpolitikk som ivaretar etablering av barnefamilier i sentrum bør koples på eller være en del av den felles boligpolitikken for nye Kristiansand.

Proessen for nye kommuneplan samfunnsdel med arealstrategi er begynt i våren 2019 med planlagt høring etter sommeren. Det betyr at tidsaspektet for å jobbe med en slik strategi vil være mer gunstig i 2020, av hensyn til kapasitet, samordning med prosessen for ny kommuneplan og felles boligpolitikk.

Mens vi venter på en strategi:

Det jobbes med dette allerede i dag med mange elementer som virker positivt for en økt attraktivitet for barnefamiliers etablering i sentrum. Det kan herunder nevnes:

- Boligundersøkelsen kartlegger befolkningens boligpreferanser i Kristiansand og synliggjør prioriteringer ved barnefamiliers valg av bolig. Den gir et kunnskapsgrunnlag for videre arbeid med overordnede planer, boligprogram og for fremtidig boligpolitikk. Denne skal også kartlegge boligpreferanser i Søgne og Songdalen for å få en helhetlig oversikt.
- Tema spilles inn til arbeidet med kommuneplanen der særlig bestemmelser i arealdelen kan gi tydelig føringer for tilrettelegging av boliger for barnefamilier i sentrum og i sentrale strøk.
- Kvalitetsfylte byrom og grønnstruktur jobbes med kontinuerlig. Det gjelder også trygge skoleveier og snarveier.
- Skole- og barnehagedekning vurderes løpende ut ifra prognosene. Strategisk oppkjøp jobbes allerede med for å sikre reserveareal til Tordenskjoldsgate skole.
- Kulturtilbud til de minste er i fokus: Kristiansand er valgt ut som en av seks kommuner til å være kulturbarn-kommune i perioden 2019-2020.

Anbefaling:

Det anbefales at kommunen jobber videre med oppgaver som påvirker forhold som øker attraktiviteten for etablering av barnefamilier i sentrum. Det anbefales at arbeidet med en strategi for en boligpolitikk for sentrum med ulike eierformer og boligtyper, med vekt på boligtyper som er økonomisk tilgjengelige for barnefamilier, startes opp i 2020. Denne koples til eller inngår i utarbeidelsen av en felles boligpolitikk for nye Kristiansand. Også bør prosessen og arbeid med kommuneplanen (samfunnsdel og arealdel) har fokus på attraktivitet og tilrettelegging for barn og unge i byen, og etablering av barnefamilier i sentrale områder.

Forslag til vedtak

1. Strategi for boligpolitikk som ivaretar etablering av barnefamilier i sentrum innarbeides som en del av felles boligpolitikk med oppstart i 2020.

Ragnar Evensen
Rådmann

Terje Lilletvedt
Teknisk direktør

Sak 44/19: Revemyrveien 30 mfl. - utbyggingsavtale

Vedlegg

Vedtak KOMMUN, 07052019, Sak 29/19, Revemyrveien 30 mfl. - utbyggingsavtale

Delsignert utb. avt. Revemyrveien 30 m. fl.

Dato 25. april 2019
Saksnr.: 201811042-7
Saksbehandler Line Baasland

Saksgang
Kommunalutvalget
Formannskapet

Møtedato
07.05.2019
08.05.2019

Revemyrveien 30 mfl. - utbyggingsavtale

Sammendrag

Reguleringsplan for området ble vedtatt av Bystyret 21.1.2015. Det er i henhold til vedtak innledet drøftelser med Øygruppen AS (heretter utbygger) for å inngå utbyggingsavtale for området. Det er tatt utgangspunkt i vedtatte reguleringsplan og gjeldende utbyggingspolitikk. I forslag til utbyggingsavtale gjøres utbygger ansvarlig for planlegging og gjennomføring av utbygging i henhold til vedtatte planer. Standard politikk er fulgt ved drøftelse av forslag til utbyggingsavtale. Utbyggingspolitikken avvikes ved at utbyggingsavtalen ikke gjelder for hele reguleringsplanområdet.

Partene har drøftet en avtale ut fra lovens krav/forutsetninger blant annet i forhold til forholdsmessighet. Utbyggingens omfang er slik at kommunen ikke er forpliktet til gi noe forholdsmessige bidrag i forbindelse med utbyggingen. Kommunen påtar seg framtidig drift av offentlige anlegg.

Forslag til utbyggingsavtale har vært ute på høring. Det er ikke kommet inn merknader til saken.

Forslag til vedtak

[Formannskapet vedtar forslag til utbyggingsavtale for Revemyrveien 30 mfl.](#)

Ragnar Evensen
Rådmann

Terje Lilletvedt
Teknisk direktør

Vedlegg:
Forslag til utbyggingsavtale for Revemyrveien 30 mfl.

Bakgrunn for saken

Reguleringsplanen

Reguleringsplan for området, Revemyrveien 30 mfl. plan nr. 1260, ble vedtatt av Bystyret 21.1.2015. Reguleringsplanen innebærer byggeområde til bolig med tilhørende infrastruktur og friområde, det er regulert inn 17 boenheter i området. Det er i dag eksisterende boliger innen delfelt B2 og B3.

Utbyggingsavtalen

Utbyggingsavtalen omfatter kun deler av reguleringsplanområdet; o_F1, del av B2, B0 og B1 med tilhørende anlegg. Avgrensningen framgår av vedlegg til utbyggingsavtalen.

Forhandlingene om utbyggingsavtale ble innledet høsten 2018. På bakgrunn av kommunens vedtatte utbyggingspolitikk er det fremforhandlet et omforent forslag til utbyggingsavtale mellom kommunen og utbygger Øygruppen AS (heretter utbygger).

Utbyggingspolitikk

Kommunens vedtatte utbyggingspolitikk er lagt til grunn for de drøftelser og den avtalen som er inngått. Utgangspunktet i kommunens utbyggingspolitikk er at utbyggingsavtaler skal inngås for hele reguleringsplanområder. I dette tilfelle avvikes politikken. Det er hensiktsmessig at utbyggingsavtalen kun omfatter de omtalte delene av reguleringsplanområdet. De delene av reguleringsplanområdet som ikke omfattes av utbyggingsavtalen kan realiseres uten utbyggingsavtale, det er heller ikke avhengigheter mellom disse delene og de som omfattes av utbyggingsavtalen.

Utbygger er gjort kjent med sin forpliktelse til å sikre seg rettigheter til de arealer som skal bygges ut eller er nødvendig for utbyggingen. Utbygger har bekreftet at slike avtaler foreligger.

Utbyggingspolitikken legger til grunn at utbygger er ansvarlig for at arealer innenfor angitt planområde/utbyggingsområde skal planlegges og opparbeides av utbygger. Utbygger har hånd om/avtaler for de nødvendige eiendommene.

Utbyggingsøkonomi – forholdsmessighet – bidrag

I henhold til plan- og bygningslovens bestemmelser skal kommunen vurdere deltakelse/medvirkning og krav til forholdsmessighet i prosjektet ved forhandling og inngåelse av utbyggingsavtale.

Økonomiske bidrag

Utgangspunktet er kommunens vedtatt budsjett og forutsetninger. Utbygger er gjennom forhandlingene gjort kjent med forutsetningene i kommunens budsjetter. Partene har drøftet en avtale ut fra lovens krav/forutsetninger blant annet i forhold til forholdsmessighet. Utbyggingsområdet har, i likhet med andre planer i området, rekkefølgekrav til vei med fortau fra FV8 via Paulen til planområdet. Kommunen har i utbyggingsavtalen for Revemyrheia øst forpliktet seg til et bidrag på 200 000kr til denne opparbeidelsen. Utbyggingens omfang er slik at kommunen utover dette ikke er forpliktet til gi noe forholdsmessige bidrag i forbindelse med utbyggingen. Kommunen påtar seg framtidig drift av offentlige anlegg.

Rekkefølgekrav – økonomisk ansvar

De krav som er stilt er knyttet til selve utbyggingsprosjektet og er forutsetning for utbyggingen. Utbygger er gjort kjent med rekkefølgekravene og er ansvarlig for at de gjennomføres.

Vågsbygdveien

Utbyggingsområdet har rekkefølgekrav til tilstrekkelig kapasitet på Vågsbygdveien fra Lumber til Andøyveien. Dette er løst med at det skal innbetales bidrag på 70 000kr pr. boenhet ved igangsetting av den enkelte tomt. Dersom rekkefølgekravet er innfridd før igangsetting bortfaller kravet om innbetaling.

Kvartalslek

Utbyggingsområdet har rekkefølgekrav til kvartalslekeplass ved Paulen. Dette blir løst med en delopparbeidelse av kvartalslekeplassen. Det foreligger avtale mellom utbyggerne i området for trinnvis opparbeidelse av kvartalslekeplassen.

Øvrige drøftelser

Utbyggingsavtalen opphører senest 5 år etter underskrevet dato.

Det er i forslag til avtale satt frister for opparbeidelse av grøntområder og tekniske anlegg i tilknytning til utbyggingsområdet.

I henhold til standard politikk er det forutsatt bankgarantistillelse for opparbeidelse av anleggene nevnt ovenfor. Slik garanti skal foreligge før det kan gis igangsettingstillatelse til utbyggingen.

Overføring av areal

Utbygger er orientert om hvilke typer arealer som etter utbyggingen skal overføres hefte- og vederlagsfritt til kommunen. Teknisk plan vil avklare hvilke arealer dette er, og hvilke av disse arealene kommunen skal forestå framtidig drift og vedlikehold av.

Høring av avtalen

Avtaleforslaget har vært til offentlig ettersyn i perioden 22.2.2019-25.3.2019. Det er ikke kommet inn merknader til avtalen.

Konklusjon

På bakgrunn av slik det er beskrevet i saken vil Teknisk direktør anbefale at forslag til utbyggingsavtale vedtas.

Sak 45/19: Momskompensasjon - behandlingsplan for evaluering av ordningen

Vedlegg

Vedtak BYUTVIK, 25042019, Sak 79/19, Momskompensasjon - behandlingsplan for evaluering av ordningen

Vedtak BYSTYR, 12032014, Sak 45-14, Overføring av justeringsrett--plikt etter merverdiavgiftsloven.docx

Overføring av justeringsrett/-plikt etter merverdiavgiftsloven

Dato 2. april 2019
Saksnr.: 201210788-24
Saksbehandler Gro Kathrine Solås

Saksgang

By- og miljøutvalget
Formannskapet

Møtedato

25.04.2019
15.05.2019

Momskompensasjon - behandlingsplan for evaluering av ordningen

I 2014 vedtok Bystyret i sak 45/14 at kommunen kan inngå avtaler med private utbyggere om overføring av justeringsrett og justeringsforpliktelser etter Merverdiavgiftsloven. I vedtakspunkt 5 står det at ordningen evalueres etter 3 år. I tillegg til at kommunen tilbyr avtaler for overføring av justeringsrett/-plikt kommunen tilbyr anleggsbidragsavtale.

Det er ikke gjort evaluering av ordningen, dette skyldes manglende kapasitet i administrasjonen.

Enkelte utbyggere har etterlyst evalueringen av ordningen. Utbyggere har blant annet bedt om vurdering av vilkårene for tilbud om momskompensasjonsavtale, størrelsen på momsen utbygger får tilbakebetalt, og andelen som tilfaller bykassa.

Søgne og Songdalen praktiserer i dag tilsvarende ordning som i Kristiansand.

I forbindelse med kommunesammenslåingen i 2020, vil det skje en samordning av boligutbyggingspolitikken for de tre kommunene. Administrasjonen anbefaler derfor at dagens momskompensasjonsordning (justeringsrett/-plikt og anleggsbidrag), med de foreliggende vilkår for avtalene, opprettholdes fram til kommunesammenslåingen. I forbindelse med samordning av utbyggingspolitikken gjøres en evaluering/vurdering av ordningen.

Forslag til vedtak

Formannskapet vedtar et dagens momskompensasjonsordning knyttet til opparbeidelse av offentlige anlegg tas opp til evaluering i forbindelse med samordning av utbyggingspolitikken for Nye Kristiansand

Ragnar Evensen
Rådmann

Terje Lilletvedt
Teknisk direktør

Sak 46/19: Svar på verbalforslag - Bystyrevedtak 19.12.2019 - Oppnevning av et Oppgaveutvalg

Vedlegg

Vedtak BYSTYR, 22052019, Sak 58/19, Svar på verbalforslag - Bystyrevedtak 19.12.2019 - Oppnevning av et Oppgaveutvalg

Dato 23. april 2019
Saksnr.: 201906989-1
Saksbehandler Tor Sommerseth

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
08.05.2019

Svar på verbalforslag - Bystyrevedtak 19.12.2019 - Oppnevning av et Oppgaveutvalg

Sammendrag

Bystyret vedtok i møte 19. desember 2018 å nedsette et utvalg i henhold til Kommunelovens §10, nr. 5 for å komme med forslag til hvordan Nye Kristiansand kan jobbe bedre **med å få folk i arbeid**. Dette gjelder både innvandrere og innbyggere som er født i Norge. Bystyrets vedtak er i sin helhet referert i Bakgrunn for saken.

Rådmannen oppfatter mandatet slik at utvalget særlig skal konsentrere arbeidet mot de grupper som av ulike årsaker står utenfor arbeidsstyrken (strukturell ledighet), herunder:

- Personer som av ulike årsaker trenger ekstraordinær bistand inn på arbeidsmarkedet
- Personer som er eller står i fare for overgang til uførepensjon deriblant langtidssykemeldte og personer på arbeids- og avklaringspenger
- Personer avhengig av sosialhjelp som kilde til livsopphold over tid
- Personer med overgang fra videregående skole og lærlingkontrakt
- Personer som avslutter Introduksjonsprogrammet og ikke kommer i utdanning/arbeid

Ifølge bystyrets vedtak, skal utvalget oppnevnes i henhold til kommunelovens §10.5. Denne særlige bestemmelsen utgår imidlertid i ny lov som vil gjelde fra 1. juli 2019. På denne bakgrunn har rådmannen konferert med kommuneadvokaten som uttaler at;
Uavhengig av hva som vil være mulig etter gjeldende lov, vil nytt bystyre måtte ta stilling til evt. videreføring av det utvalg som oppnevnes nå.
Spørsmålet er om det ikke da vil være mer hensiktsmessig at det delegeres til administrasjonen å oppnevne et utredningsutvalg.

Før utvalget oppnevnes, anbefaler Rådmannen at Formannskapet tar stilling til kommuneadvokatens vurdering, som innebærer å anbefale Bystyret å fatte et justert vedtak slik at utvalget ikke oppnevnes som folkevalgt organ.

Forslag til vedtak

1. Formannskapet bekrefter mandat og arbeidsform for Oppgaveutvalgets arbeid slik dette er oppsummert i Rådmannens innstilling.
2. Under henvisning til den forestående endring av kommuneloven som bla innebærer at dagens § 10.5 utgår og kommuneadvokatens vurdering av konsekvensene av dette, anbefaler Formannskapet at utvalget oppnevnes som et administrativt utredningsutvalg.
3. For på en best mulig måte å imøtekomme intensjonen i Bystyrets vedtak, forventer Formannskapet at Rådmannen ikke oppnevner utvalget før etter forutgående drøfting med Formannskapet.

Ragnar Evensen
Rådmann

Wenche P. Dehli
Helse- og sosialdirektør

Bakgrunn for saken

Bystyret fattet i møte 19. desember 2018, følgende vedtak;

*Det settes ned et oppgaveutvalg i henhold til Kommunelovens §10, nr. 5 for å komme med forslag til hvordan Nye Kristiansand kan jobbe bedre **med å få folk i arbeid**. Dette gjelder både innvandrere og innbyggere som er født i Norge.*

Utvalget må kartlegge og vurdere dagens organisering og oppgavefordeling, både i kommunen og hos andre aktører slik som vekstbedrifter, arbeidsmarkedsbedrifter, frivillige organisasjoner og den statlige delen av NAV.

Utvalget skal med basis i kartleggingen gi en vurdering av dagens organisering og arbeidsform, og fremme forslag til forbedret modell og organisering.

Utvalget skal i hovedsak basere seg på dagens rammer for ressursbruk på området.

Utvalget bør også basere sitt forslag på dagens oppgavefordeling mellom forvaltningsnivåene, men står fritt til å komme med forslag til prøveprosjekter eller annet som utfordrer dagens rammer.

Utvalget bør avholde et begrenset antall innspillkonferanser i løpet av 2019.

Utvalget skal fremlegge sin innstilling tidlig i 2020.

Formannskapet nedsetter utvalget og vedtar mandat i januar 2019. Utvalget skal settes sammen med ressurspersoner fra næringslivet, kommunaladministrasjon, arbeidsmarkeds- og vekstbedrifter, frivillige organisasjoner, kunnskaps/forskningsmiljøer med videre. I utvelgelsen av medlemmer skal det også tas inn ressurspersoner fra Søgne og Songdalen.

Det avsettes én million kroner i Kristiansandkommunes budsjett for å sikre utvalget nødvendige ressurser til sekretariat, utredninger og mulig møtegodtgjørelse

2.0 Vurdering

Vedtaket slik det er formulert, angir etter Rådmannens vurdering, et rimelig presist mandat for arbeidet.

Utvalgets mandat er omfattende og ikke avgrenset til en nærmere definert gruppe («få folk i arbeid, både innvandrere og innbyggere som er født i Norge»).

2.1 Nærmere om målgruppen

Nye Kristiansand har pr 31. desember 2018 i alt 110.400 innbyggere, hvorav 82.635 personer i arbeidsdyktig alder 15 – 74 år.

Arbeidsstyrken defineres som summen av antall sysselsatte (minst en time pr uke) samt personer som søker arbeid slik dette fremgår av Statistisk sentralbyrås arbeidskraftundersøkelser.

I nye Kristiansand utgjorde arbeidsstyrken pr. 31. desember 2018 i alt 55.810 personer. Dette gir en yrkesdeltakelse på 64,5 prosent (Norge 67,0 prosent), henholdsvis 67,7 prosent for menn og 62,0 prosent for kvinner.

Når det gjelder definisjon av antall personer i eller utenfor arbeidsstyrken, vil de fleste sykmeldte være en del av arbeidsstyrken da disse personene er i et arbeidsgiverforhold (men er potensielle for å falle utenfor).

I tillegg omfatter gruppen utenfor arbeidsstyrken også:

- Hjemmeværende
- Under utdanning
- Førstegangstjeneste

Foruten de ovennevnte tre grupper, anslås antall personer utenfor arbeidsstyrken til om lag 16 100 personer, herav:

- 7.930 uføretrygd
- 1.210 sosialhjelp
- 3.500 sykepenger (500 uten arbeidsforhold)
- 3.455 arbeidsavklaringspenges

Hvis andelen utenfor arbeidsstyrken skulle ha vært på landsgjennomsnittet, måtte antallet vært om lag 14.100, det vil si 2.000 personer færre. Det er i første rekke det høye antall personer som mottar arbeids- og avklaringspenger, samt uføretrygdene som gjør at den nye kommunen ligger høyere enn landet for øvrig.

I Norge har vi to mål på arbeidsledighet:

- SSB – AKU-tall basert på en spørreundersøkelse
- NAV – Antall registrerte arbeidsledige ved arbeidskontorene

AKU-ledighet er basert på kvartalsvis spørreundersøkelser hvor det svares på om en selv definerer seg som arbeidsledig uavhengig om en er registrert ved NAV eller ikke. Forskjellen på disse to målingene vil variere noe med konjunktorene, men ved utgangen av 1. kvartal 2019 ble antall AKU-ledige i den nye kommunen beregnet til 2.410 personer (4,5 prosent).

Antall registrerte helt arbeidsledige ved utgangen av mars 2019 i var 1.418 personer eller 2,6 prosent av arbeidsstyrken. I tillegg til de helt arbeidsledige kommer personer på ulike arbeidsmarkedstiltak og antall delvis arbeidsledige.

I et velfungerende arbeidsmarked, vil det til enhver tid være en viss ledighet som skyldes at personer enten slutter frivillig eller mister jobben av andre årsaker. I den grad dette innebærer at en ikke går ledig i mer enn seks måneder, defineres dette som naturlig friksjonsledighet.

Det er likevel noe av ledigheten som er av strukturell karakter, dvs at det ikke er samsvar mellom de kvalifikasjoner som tilbys og de kvalifikasjoner som etterspørres. For Nye Kristiansand anslås denne å utgjøre om lag 1 prosent av den registrerte arbeidsledigheten på 2,7 prosent.

Regionen opplever for tiden ingen konjunktorell ledighet av betydning.

I forbindelse med at formannskapet behandlet sosialhjelpsanalysen og oppfølgingen av denne (5. september 2018), ble det fattet følgende vedtak

1. *Formannskapet tar saken til orientering og tiltak vurderes ved rullering av handlingsprogrammet*
2. *Formannskapet ber om en sak der det vurderes å lage arbeidsplasser, etter VTA-modellen (ViaPartner, Varodd) for sosialhjelpsmottakere og eventuelt andre stønadsmottakere i K3*
3. *Formannskapet ber administrasjonen tenke utradisjonelt og på tvers av tradisjonelle strukturer i dette arbeidet, og også inkludere lokalt næringsliv*

I egen sak Tilrettelagte arbeidsplasser for sosialhjelpsmottakere etter VTA-modellen, gir rådmannen en beskrivelse av utfordringsbildet.

- Kristiansand kommune har en lavere sysselsettingsandel enn landsgjennomsnittet.
- Om lag 40 prosent av de personer som har gjennomført introduksjonsprogrammet, har ikke kommet i arbeid eller utdanning, og mottar fremdeles sosialhjelp 1-2 år etter avsluttet program.
- Andelen sysselsatte med innvandrerbakgrunn er blant de laveste av storbyene.
- Kommunen har en høy andel lavinntektshusholdninger med barn.

Det er en sammenheng mellom disse problemstillingene. Selv om en opplever et arbeidsmarkedet med noe økt sysselsetting, er det mange som ikke fanges opp av de nye arbeidsplassene. En ser også at dagens virkemidler er ikke tilstrekkelige overfor disse utfordringene, med hensyn til tiltakenes varighet og samtidighet i tid.

Administrasjonen har fulgt opp formannskapets vedtak gjennom å vurdere hvordan en kan utvikle et konsept basert på elementer i VTA-modellen, i nært samarbeid med

tiltaksbedriftene. Modellen må basere seg ikke på varige tilrettelagte, - men langvarige tilrettelagte arbeidsplasser med formål at deltakerne skal bli selvhjulpne og komme ut i ordinært arbeid. Tidsaspektet vil være fra 1-2 år, avhengig av den enkeltes utvikling mot arbeid. Det lokale næringslivet vil ha en nøkkelrolle. Rådmannen har hatt møter med tiltaksbedriftene som er presentert for utfordringsbildet, og er bedt om å komme med mulighetsvurderinger når det gjelder arbeidsmetoder, strukturer og ressurser. Dialogen som er etablert vil fortsette utover våren.

I saken anbefales å avgrense målgruppen til sosialhjelpsmottakere i aldersgruppen 25-40 år som ikke har kommet i arbeid eller utdanning ett til to år etter å ha gjennomført introduksjonsprogrammet. Innenfor denne målgruppen vil en igjen prioritere husholdninger med barn.

En ser for seg en modell hvor en starter med 20 deltakere og skalere opp med tanke på å håndtere alle i målgruppa som kan nyttiggjøre seg modellen. Det om lag 600 personer med innvandrerbakgrunn som mottar sosialhjelp, hvorav rundt 300 er i aldersgruppen 25-40 år. I saken anbefaler rådmannen at dialogen med tiltaksbedriftene videreføres, og at arbeidet i det videre inngår i oppgaveutvalget oppdrag.

2.2 Oppsummert

I et velfungerende arbeidsmarked, vil det til enhver tid være en viss ledighet som skyldes at personer enten slutter frivillig eller mister jobben av andre årsaker. I den grad dette innebærer at en ikke går ledig i mer enn seks måneder, defineres dette som naturlig friksjonsledighet. Det vises her til kapittel foran.

Oppgaveutvalget skal særlig konsentrere sitt arbeid mot de grupper som av ulike årsaker står utenfor arbeidsstyrken (strukturell ledighet), herunder:

- Personer som av ulike årsaker trenger ekstraordinær bistand inn på arbeidsmarkedet
- Personer som er eller står i fare for overgang til uførepensjon deriblant langtidssykemeldte og personer på arbeids- og avklaringspenger
- Personer avhengig av sosialhjelp som kilde til livsopphold over tid
- Personer med overgang fra videregående skole og lærlingkontrakt
- Personer som avslutter Introduksjonsprogrammet og ikke kommer i utdanning/arbeid

2.3 Arbeidsform

Mandatet definerer tre faser i utvalgets arbeid

- a) Kartlegging
- b) Vurdering
- c) Fremme forslag til forbedret modell og organisering

Det heter videre i mandatet at utvalget bør avholde et begrenset antall innspillskonferanser. Den første bør avholdes når utvalget har kartlagt dagens system. Her må hensikten være å sikre at kartleggingen er riktig. Utvalget kan dog vurdere om denne konferansen bør slås sammen med en konferanse knyttet til den andre fasen, vurdering av systemet. Videre er det naturlig å avholde en innspillkonferanse når det skal utvikles en modell for forbedret organisering

Utvalget bør hente inn relevant informasjon fra andre kommuner, det nasjonale arbeidet for å få folk i jobb og gode eksempler fra utlandet.

2.4 Organisering

Bystyret forutsetter et bredt sammensatt utvalg med representanter fra næringsliv, kommunal forvaltning, arbeidsmarkeds- og vekstbedrifter, frivillig sektor og kunnskaps- og forskningsinstitusjoner. Organiseringen av arbeidet må finne balansen mellom god fremdrift, rasjonell arbeidsmåte og bred forankring. Det er mange aktører på dette feltet som ønsker å bidra i arbeidet.

Det foreslås derfor å lage en liten arbeidsgruppe og en referansegruppe.

Ifølge bystyrets vedtak, skal utvalget oppnevnes i henhold til kommunelovens §10.5. Som kjent utgår denne særlige bestemmelsen i ny lov som vil gjelde fra 1. juli 2019. På denne bakgrunn har rådmannen konferert med kommuneadvokaten som uttaler bla følgende;

Både det som etter gjeldende lov er faste utvalg og det som er komiteer etter kommuneloven § 10 nr. 5, vil i utgangspunktet være å betrakte som folkevalgte organer. Det gjelder uavhengig av om utvalget/komiteen består av direkte folkevalgte deltakere eller ikke. Forskjellen etter gjeldende kommunelov er at komiteene kan unntas fra reglene om møteoffentlighet, jf. bestemmelsen i kommuneloven § 29 nr. 3. Videre vil ikke valgarhetsreglene i kommunelovens § 14 gjelde for disse.

Etter gjeldende lov er komiteer først og fremst tiltenkt rådgivende funksjoner. Komiteene kan imidlertid også tildeles myndighet til å avgjøre enkeltsaker som har direkte tilknytning til komiteens oppdrag, jf. § 10 nr. 5 siste punktum.

Etter ny kommunelov vil forskjellen mellom faste utvalg og komiteer forsvinne. Alt vil kalles utvalg. Og de krav som stilles til saksbehandling for folkevalgte organer, herunder møteoffentlighet, vil gjelde for alle utvalgene.

Utvalg etter den nye kommuneloven vil kunne tildeles avgjørelsesmyndighet, innstillingsrett eller kun utredningsoppgaver, jf. hva som fremgår bl.a. av NOUen på s. 85.

Uavhengig av hva som vil være mulig etter gjeldende lov, vil nytt bystyre måtte ta stilling til evt. videreføring av det utvalg som oppnevnes nå.

Spørsmålet er om det ikke da vil være mer hensiktsmessig at det delegeres til administrasjonen å oppnevne et utredningsutvalg.

Rådmannen anbefaler at Formannskapet vurderer kommuneadvokatens forslag og delegerer til Rådmannen å oppnevne utvalget. Dette innebærer ingen endring av mandatet for utvalget, eller Bystyrets forutsetning om at dette skal ha en bred representasjon fra næringsliv, offentlig forvaltning, vekst- og arbeidsmarkedsbedrifter, frivillige organisasjoner og NAV stat.

Dette innebærer at utvalgets status endres fra å være et folkevalgt organ og således ikke være bundet av reglene for saksbehandling i folkevalgte organer, til et administrativt utredningsutvalg.

Dersom formannskapet ikke deler denne vurdering, men ønsker å opprettholde Bystyrets forutsetning om at utvalget skal betraktes som et folkevalgt organ, anbefaler Rådmannen at vedtaket tilpasses ny kommunelov hvilket innebærer at utvalget må følge lovens krav til saksbehandling, herunder møteoffentlighet offentlig kunngjøring, innkallinger, protokoller mv. Forutsetningen om at Formannskapet oppnevner utvalget ligger fast.

Det kan anføres at full møteoffentlighet er en arbeidsform som kan påvirke utvalgets arbeid. Rådmannen ber Formannskapet spesielt vurdere dette.

Etter Rådmannens vurdering forutsetter begge alternativer ny bystyrebehandling. Det kan imidlertid anføres at alternativet der bystyrevedtaket kun tilpasses ny kommunelov, ikke nødvendigvis gjør ny slik behandling.

Rådmannen ber Formannskapet selv vurdere dette.

Dersom Formannskapet legger til grunn at vedtaket kan tilpasses ny kommunelov uten ny bystyrebehandling, hvilket innebærer at utvalget må følge lovens krav til saksbehandling, kan formannskapet fatte følgende vedtak:

1. Formannskapet bekrefter mandat og arbeidsform for Oppgaveutvalgets arbeid slik dette er oppsummert i Rådmannens innstilling.
2. Vedtaket tilpasses ny kommunelov uten ny bystyrebehandling, hvilket innebærer at utvalget må følge lovens krav til saksbehandling som folkevalgt organ.
3. Formannskapet oppnevner følgende medlemmer til utvalget;
.....

2.5 Oppnevning av medlemmer til utvalget

Uavhengig av hvem som oppnevner medlemmene til utvalget, forutsetter bystyret at dette har en bred representasjon med representanter fra næringsliv, kommunal forvaltning, arbeids- og vekstbedrifter, frivillig sektor og kunnskaps- og forskningsinstitusjoner.

For å få en mest mulig hensiktsmessig arbeidsform, anbefaler rådmannen at det blant medlemmene, etableres et arbeidsutvalg og en referansegruppe. En slik organisering hensyntar også at det for flere medlemmers vedkommende kan være vanskelig å avsette den tid som et slikt utvalgsarbeid vil kreve.

Forslag til medlemmer av utvalget er fremdeles under arbeid. I hvilken form dette vil bli presentert for Formannskapet vil avhenge av om formannskapet følger Rådmannens forslag til vedtak, eller selv vil oppnevne utvalgets medlemmer.

Dersom Formannskapet selv ønsker å oppnevne medlemmene, vil dette kunne skje i møte 15. mai 2019.

2.6 Sekretariat:

Rådmannen vurderer situasjonen slik at organisasjonen for tiden ikke har kapasitet til å bistå Utvalget med den kompetanse og kapasitet som ansees nødvendig for at utvalget skal kunne løse sitt oppdrag på en forsvarlig måte. Rådmannen anbefaler derfor å kjøpe ekstern bistand til dette formål.

2.7 Budsjett

Bystyret har satt av kr 1 mill til utvalgets arbeid. Dette disponeres av arbeidsutvalget sammen med rådmannen, og skisseres brukt slik:

- Kjøp sekretariatsbistand: 500.000,-
- Godtgjørelse til eksterne medlemmer av arbeidsgruppen: 200.000,-
Rådmannen anbefaler at kommunens reglement for møtegodtgjørelse/ tapt arbeidsfortjeneste legges til grunn for denne honorering.
- Innkjøp av analyser og studier: 300.000,-

2.7 Forholdet til Nye Kristiansand

Bystyret legger til grunn at mandatet omfatter Nye Kristiansand (... *hvordan Nye Kristiansand kan jobbe bedre med å få folk i arbeid* .....). Det forutsettes også at ressurspersoner fra Søgne og Songdalen oppnevnes som medlemmer av utvalget.

Som det fremgår av saken, vil arbeidet bare i begrenset grad legge beslag på administrative ressurser fra de tre kommunene. Bystyret har gjennom sin bevilgning på 1 million kroner forutsatt at arbeidet fullt ut finansieres av Kristiansand kommune.

Siden det vil være bystyret i den nye kommunen som vil behandle Utvalgets innstilling, er det naturlig at Fellesnemda likevel gir sin uttalelse i forbindelse med etableringen av utvalget.

Det vises i denne forbindelse til følgende formulering i mandat for fellesnemnda: «*De tre kommunene har i perioden frem til og med 31. desember 2019 ansvar for sin ordinære drift. Spørsmål som kan ha betydning for den nye kommunen, bør først drøftes i fellesnemnda.*»

Sak 47/19: Henvendelse om prøveprosjekt for utvidet skjenketid i Kristiansand kommune

Vedlegg

Søknad Prøveprosjekt sommer 2019

Forskrift om skjenketider for øl, vin og brennevin, Kristiansand kommune, Vest-Agder

Dato 23. april 2019
Saksnr.: 201906953-2
Saksbehandler Henrik Vedum

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
08.05.2019

Henvendelse om prøveprosjekt for utvidet skjenketid i Kristiansand kommune

Bakgrunn for saken

Rådmannen mottok 17. april 2019 henvendelse fra Næringsforeningen, NHO Reiseliv, Kvadraturforeningen, Møtebyen Kristiansand, Gårdeierforeningen, USUS med Visit Sørlandet, og Kristiansand hotell- og Restauranteierforening. Disse aktørene ber om at Kristiansand kommune iverksetter et prøveprosjekt for skjenkesteder som har alminnelig skjenkebevilling, slik at disse kan søke om utvidet skjenketid fra 15. mai 2019 til og med 1. september 2019.

Alkoholloven § 4-4 setter de absolutte grensene skjenking av alkoholholdig drikk. For alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 (øl og vin) er det maksimale i tidsrommet for skjenking mellom klokken 06.00 og 03.00. For alkoholholdig drikk gruppe 3 (brennevin) er det maksimale tidsrommet for skjenking mellom 13.00 og 03.00. Motsvarende er det forbudt å skjenke alkoholholdig drikk mellom 03.00 og 06.00, og 03.00 og 13.00.

Innenfor disse absolutte rammene som er satt av Stortinget, kan hver enkelt kommune fastsette egne salgs- og skjenketider for alkoholholdig drikk. Den 12. mars 2008 ble regler i forskrift om skjenketider for øl, vin og brennevin vedtatt av Kristiansand Bystyre. Disse reglene ble fastsatt i forbindelse med utarbeidelse av kommunens rusmiddelpolitiske handlingsplan, herunder kommunens alkoholpolitiske retningslinjer. I forskriften ble det fastsatt at skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 (øl og vin) skulle skje mellom klokken 09.00 og 02.00. For alkoholholdig drikk gruppe 3 ble det fastsatt at skjenking skulle skje mellom 13.00 og 02.00.

Rådmannens vurdering

I forvaltningsloven § 40 står det at «en forskrift kan ikke fravikes av et forvaltningsorgan, med mindre forskriften eller vedkommende hjemmelslov gir adgang til det». Slik forskriften er utformet, tar den ikke sikte på slike prøveordninger som henvendelsen gjelder.

Forskrift om skjenketider for øl, vin og brennevin for Kristiansand kommune av 12.03.2008 åpner ikke opp for å gjennomføre slike prøveordninger. Det kan derfor ikke gjøres et slikt unntak som Næringsforeningen, NHO Reiseliv, Kvadraturforeningen, Møtebyen Kristiansand, Gårdeierforeningen, USUS med Visit Sørlandet, og Kristiansand hotell- og Restauranteierforening ønsker for sommeren 2019.

Dersom det er politisk ønskelig om å gjennomføre en slik prøveordning, er eneste mulighet per i dag å gjennomføre en forskriftsendring. I et slikt tilfelle vil dette innebære at

Kristiansand kommune må følge reglene for forskriftsendringer etter forvaltningsloven §§ 37 til 40.

Dette innebærer at kravene til kommunens utredningsplikt, forhåndsvarsling og uttalelser fra interesserte må være oppfylt. Hensynet bak utredningsplikten er at det blir foretatt en grundig gjennomgang av hensyn som taler for og mot eventuelle endringer i dagens forskrift. Videre må berørte parter varsles og gis anledning til å komme med uttalelser. Disse må få en rimelig frist for å gi uttalelse. Ved å gjennomføre endringer Kristiansand kommunes skjenketider, kan dette få virkninger ut over de enkelte stedene som har skjenkebevilling. Eksempelvis kan dette kan påvirke politiets ressurstilgang, AKT og andre samfunnsinstitusjoner. Hvilke andre parter som kan berøres ved en slik endring må komme frem i en slik utredning.

Videre er det slik at de nevnte aktørene ønsker en slik endring fra og med 15. mai 2019, noe som etter Rådmannens vurdering ikke er praktisk mulig å gjennomføre til da.

I løpet av 2019 vil nytt planarbeid knyttet til utarbeidelse av ny Rusmiddelpolitisk handlingsplan bli iverksatt. Den 20.03.2019 ble planstrategi for nye Kristiansand vedtatt (sak 33/19). I planstrategien som ble vedtatt står det følgende om Rusmiddelpolitisk handlingsplan:

«Alle de tre kommunene har utsatt å rullere sine rusmiddelpolitiske handlingsplaner i påvente av ny kommune. Det er derfor et stort behov for å utarbeide en samordnet plan for nye Kristiansand for dette feltet så tidlig som mulig. Nye Kristiansand kommune vil etter Alkoholloven (1.7d) være pålagt å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. Departementet kan gi forskrifter om innholdet av kommunal alkoholpolitisk handlingsplan. Av hensyn til forebyggende strategier anbefales det at alkoholpolitisk handlingsplan inngår i en helhetlig rusmiddelpolitisk plan.»

Arbeidet med ny Rusmiddelpolitisk handlingsplan for nye Kristiansand vil være en naturlig arena å ta opp spørsmålet med utvidelse av skjenketider i sommerhalvåret. I dette arbeidet vil Rådmannen få et bredt forankret beslutningsgrunnlag til nytt bystyre i nye Kristiansand, som kan treffe endelig vedtak om skjenketider i Kristiansand kommune.

Forslag til vedtak

1. Rådmannen utreder og fremskaffer relevant beslutningsgrunnlag for skjenketider i nye Kristiansand i arbeidet med ny Rusmiddelpolitisk handlingsplan

Ragnar Evensen
Rådmann

Eva Berglund Åsland
Organisasjonsdirektør

Vedlegg:

1. Henvendelse om prøveprosjekt med utvidet skjenketid til kl. 03.00 sommeren 2019 av 09.04.2019.
2. Forskrift om skjenketider for øl, vin og brennevin, Kristiansand kommune

Sak 48/19: Klage på avslag etter søknad om utvidet skjenkebevilling - Aquarama Badedrift AS, org.nr. 996 281 310

Vedlegg

Søknad fra AQ om utvidelse av skjenkebevilling_til Kristiansand kommune_170119

Arealoversikt 2.etg._Våtspa inkl.behandlingsrom og garderobe

Skisse AQ uteservering

Meny AQ Servering

Innhenting av opplysninger etter søknad om utvidelse av skjenkebevilling - Aquarama Badedrift AS, org.nr. 996 281 310

Uttalelse fra sosialtjenesten angående søknad om skjenkebevilling fra Aquarama Badedrift AS

Søknad om utvidelse av skjenkebevilgning - Aquarama Badedrift AS

SV_ Sak i P360

Avslag på søknad om utvidelse av skjenkebevilling - Aquarama Badedrift AS, org.nr. 996 281 310

Klage på vedtak_avslag på søknad om utvidelse skjenkebevilling AQ Badedrift

Dato 11. april 2019
Saksnr.: 201312694-41
Saksbehandler Henrik Vedum

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
08.05.2019

Klage på avslag etter søknad om utvidet skjenkebevilling - Aquarama Badedrift AS, org.nr. 996 281 310

Sammendrag

Aquarama Badedrift AS ble 07.09.2016 innvilget alminnelig skjenkebevilling til sluttet selskap utenfor Aquaramas ordinære åpningstider i ulike arealer i Aquarama sitt bygg. Ved slike selskaper har de anledning til å skjenke inntil 60 volumprosent alkohol.

Den 17.01.2019 mottok Rådmannen søknad om utvidelse av eksisterende skjenkebevilling for Aquarama badedrift AS. Søknaden omfattet å utvide skjenkebevillingen til uteområdet og kafeteriaen i ordinær åpningstid mellom klokken 10.00 til 21.00. Det ble også søkt om å utvide skjenkebevillingen til Aquarama spa mellom klokken 16.00 til 21.00. I forbindelse med søknaden ble det innhentet uttalelse fra Politiet, Sosialtjenesten, Skatteetaten, Kemneren, Kristiansand parkvesen og Idrettsetaten i Kristiansand kommune.

Rådmannen avsto søknad om utvidet skjenkebevilling i sin helhet i vedtak av 28.02.2019, jf. lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. av 02.06.1989 nr. 27 (alkoholoven) § 1-7a, jf. § 1-7d.

Begrunnelsen for avslaget var blant annet på bakgrunn av kommunens alkoholpolitiske retningslinjer som er vedtatt av Kristiansand bystyre 21.09.2016, kommunens øvrige praksis og uttalelser i forbindelse med søknadsbehandlingen.

Rådmannen mottok rettidig klage på avslaget den 08.03.2019 fra Aquarama badedrift AS. Klagen er begrenset til å gjelde den delen av søknaden som omfatter Aquarama spa.

Rådmannen har gjennomgått klagen, og finner ingen grunn til å endre avslaget av 28.02.2019 for utvidelse av skjenkebevillingen til Aquarama badedrift, jf. lov om behandlingssåten i forvaltningsaker av 10.02.1967 (forvaltningsloven) § 33.

Forslag til vedtak:

1. Formannskapet fastholder Rådmannens avslag på søknad om utvidet skjenkebevilling av 28.02.2019.
2. Klagen oversendes Fylkesmannen.

Ragnar Evensen
Rådmann

Eva Berglund Åsland
Organisasjonsdirektør

Vedlegg:

1. Søknad om utvidelse av skjenkebevilling av 17.01.2019 m/plantegning og meny
2. Innhenting av opplysninger etter søknad om utvidelse av skjenkebevilling av 24.01.2019
3. Uttalelse fra Sosialtjenesten i Kristiansand kommune av 30.01.2019
4. Uttalelse fra Parkvesenet i Kristiansand kommune av 30.01.2019
5. Uttalelse fra Idrettsetaten i Kristiansand kommune av 25.01.2019
6. Avslag på søknad om utvidet skjenkebevilling av 28.02.2019
7. Klage på avslag på søknad om utvidet skjenkebevilling av 07.03.2019

Dokumenter som ikke er vedlagt og som ikke har betydning for saken:

Uttalelse fra Agder Politidistrikt av 25.01.2019, u.off., jf. offl. § 13.1, jf. fvl. § 13.1.1

Uttalelse fra Skatteetaten av 01.02.2019, u.off., jf. offl. § 13.1, jf. sktbl. § 3-2

Uttalelse fra Kemneren i Kristiansandregionen, u.off., jf. offl. § 13.1, jf. sktbl. § 3-2

Bakgrunn for saken

Aquarama Badedrift AS ble 07.09.2016 innvilget alminnelig skjenkebevilling til sluttet selskap utenfor Aquaramas ordinære åpningstider i ulike arealer i Aquarama sitt bygg. Ved slike selskaper har de anledning til å skjenke inntil 60 volumprosent alkohol.

Den 17.01.2019 mottok Rådmannen søknad om utvidelse av eksisterende skjenkebevilling for Aquarama badedrift AS. Søknaden omfattet å utvide skjenkebevillingen til uteområdet og kafeteriaen i ordinær åpningstid mellom klokken 10.00 til 21.00. Det ble også søkt om å utvide skjenkebevillingen til Aquarama spa mellom klokken 16.00 til 21.00. I forbindelse med søknaden ble det innhentet uttalelse fra Politiet, Sosialtjenesten, Skatteetaten, Kemneren, Kristiansand parkvesen og Idrettsetaten i Kristiansand kommune.

Rådmannen avsto søknad om utvidet skjenkebevilling i sin helhet i vedtak av 28.02.2019, jf. lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. av 02.06.1989 nr. 27 (alkoholoven) § 1-7a, jf. § 1-7d.

Rådmannen mottok rettidig klage på avslaget den 08.03.2019 fra Aquarama badedrift AS. Klagen er begrenset til å gjelde den delen av søknaden som omfatter Aquarama spa.

Begrunnelsen for avslaget var blant annet på bakgrunn av kommunens alkoholpolitiske retningslinjer som er vedtatt av Kristiansand bystyre 21.09.2016, kommunens øvrige praksis og uttalelser i forbindelse med søknadsbehandlingen.

For det første anfører Aquarama i klagen at kommunen har begrunnet avslaget med at det ikke skal gis bevilling til virksomheter i områder til barn og unges fritidsaktiviteter.

«Til dette påpeker [Aquarama] igjen at skjenking skjer i et tydelig avgrenset område med egen inngang, på kveldstid, uten vinduer med innsyn fra øvrige områder i anlegget og der det håndheves 18-års aldersgrense. Alkoholholdig drikk vil således heller ikke eksponeres i vår alminnelige resepsjon eller andre områder der barn og unge ferdes og alle aktiviteter for denne målgruppen vil selvsagt foregå som normalt og ikke berøres i det hele tatt. Videre uttaler også Idrettsetaten at så lenge serveringsstedene ikke berører idrettsarealer i anlegget

som er forbeholdt barn og unge slik som SPA avdelingen, ser de ingen problemer forbundet med dette. Altså vil utnyttelse av AQ Spa sine fasiliteter som beskrevet ovenfor etter vår oppfatning ikke medføre en større eksponering av alkohol overfor barn/unge, eller medføre færre alkoholfrie soner i de deler av anlegget som primært retter seg mot barn og unge.»

Om dette fremkommer det i kommunens alkoholpolitiske retningslinjer punkt 6, bokstav d, at det ikke gis bevilling til «virksomheter lokalisert i områder for barn og unges fritidsaktiviteter». Etter ordlyden i retningslinjene er det etter Rådmannens vurdering tilstrekkelig å avslå søknaden med bakgrunn i at Aquarama Spa er lokalisert i et område for barn og unges fritidsaktiviteter. Aquarama spa er i en del av aquaramabygget, og retter sin virksomhet primært mot idrettsarrangementer, og barn og unges aktiviteter i vann.

Det er videre et sterkt uttalt mål i kommunens alkoholpolitiske retningslinjer punkt 6 at alkoholfrie soner skal opprettholdes.

For det andre anfører Aquarama badedrift AS i klagen at Aquarama spa er sitt eneste i sitt slag, med referanse til uttalelsen til Sosialtjenesten i Kristiansand kommune:

«Avslaget begrunnes videre med Sosialtjenestens uttalelse om at søknader fra tilsvarende virksomheter konsekvent har blitt avslått. Her finner vi grunn til å minne om at Aquarama Spa er det eneste i sitt slag på Sørlandet. For å finne noe tilsvarende må vi til Kragerø Resort & Spa, Farris Bad i Larvik eller kanskje spaet i Hovden badeland. Med separat inngang, egen garderobe, fire ulike typer badstuer, kaldkulp, opplevelsesdusj og to varmtvannsbassenger, kan faktisk ikke denne virksomheten sammenlignes med for eksempel et såkalt dagspa eller en hvilken som helst hudpleiesalong eller frisør i Kristiansand.»

Når sosialtjenesten viser til «tilsvarende virksomheter» i sin uttalelse siktes det til virksomheter som det ikke er naturlig å innvilge skjenkebevilling til. Eksempler på dette er frisør- og barbersalonger, klesbutikker og spa - som i dette tilfelle. Likevel om det skulle være skjenkebevilling på Kragerø Resort & Spa, Farris Bad i Larvik eller kanskje spaet i Hovden badeland, så er disse virksomhetene i andre kommuner som har andre alkoholpolitiske retningslinjer enn det som er vedtatt for Kristiansand.

For det tredje anfører Aquarama at de også vil tilby matservering ved spaet. Etter Rådmannens oppfatning er dette ny informasjon som fremkommer i klagen. Under søknadsbehandlingen av skjenkebevillingen forsto Rådmannen at mattilbudet i søknaden var rettet mot uteserveringen ved inngangspartiet til Aquarama. Så lenge det foreligger et mattilbud, vil dette kravet i kommunens alkoholpolitiske retningslinjer være oppfylt.

I avslaget av 28.02.2019 finner Rådmannen grunn til å nyansere begrunnelsen i deler av vedtaket. Reglene i alkoholloven baserer seg på hovedformålet som fremkommer i alkoholloven § 1, at den har «som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære.» Utgangspunktet er at det er alkoholbruken som skal begrenses i tråd med kommunens alkoholpolitikk, men kommunen kan vektlegge andre hensyn i vurderingen om en bevilling skal innvilges enn det hovedformålet i alkoholloven uttaler. Om dette står det i alkoholloven § 1-7a, at «ved vurderingen av om bevilling bør gis, kan kommunen blant annet legge vekt på [...] næringspolitiske hensyn.» I avslaget står det at næringshensyn ikke kan vektlegges i vurderingen, noe som er uheldig formulert. Bakgrunnen for setningen var at den viste til hovedformålet til alkoholloven.

I alkoholloven § 1-7a, står det at kommunen kan legge vekt på forskjellige forhold i vurderingen om bevilling bør gis, noe som kommer til uttrykk av Kristiansand kommunes alkoholpolitiske retningslinjer. I disse retningslinjene er ikke næringshensyn nevnt, og Rådmannen kan derfor ikke gå ut over sine skjønnsmessige rammer som er fastlagt gjennom de alkoholpolitiske retningslinjene, vedtatt av Kristiansand bystyre.

I søknaden om utvidet skjenkebevilling og klagen fremhever Aquarama gjentatte ganger at de ønsker å øke sin inntjening ved salg av alkohol. Dette innebærer de facto at hovedformålet bak alkoholloven og kommunens alkoholpolitiske retningslinjer om å begrense alkoholbruken står i strid med Aquaramas behov om økt inntjening.

Likevel om Aquarama vil tilby mat ved spaet, strider det forhold å innvilge alminnelig skjenkebevilling mot å opprettholde alkoholfrie soner, spesielt i områder som har nær eller umiddelbar tilknytning til barn og unges områder. Å innvilge Aquarama spa en skjenkebevilling, vil videre kunne utfordre de grensene for å bestemme hvilke virksomheter som skal ha anledning til å skjenke alkohol. På dette området har kommunens praksis vært konsekvent.

Rådmannen kan etter en helhetlig vurdering ikke se noen grunn til å endre vedtaket av 28.02.2019, og innvilge Aquarama badedrift AS alminnelig skjenkebevilling til spaavdelingen.

Dersom det likevel mot formodning er politisk ønskelig å innvilge slik bevilling til Aquarama, vil Rådmannen anbefale at dette blir tatt opp som et punkt under behandlingen av ny rusmiddelpolitisk handlingsplan, herunder utforming av nye alkoholpolitiske retningslinjer som vil gjelde for Nye Kristiansand.

Rådmannen har gjennomgått klagen, og finner ingen grunn til å endre avslaget av 28.02.2019 for utvidelse av skjenkebevillingen til Aquarama badedrift, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker av 10.02.1967 (forvaltningsloven) § 33.